

dr. Handó Tünde úrhölgy
az **Országos Bírósági Hivatal elnöke**
E-mail: obh@obh.birosag.hu

Budapest, 2012. július 06.

Budapest
Pf.: 24.

1363

Tisztelt Bírónő!

Engedje meg, hogy szűkülő hatáskörű hivatalában egy rendhagyó javaslattal zavarjam meg az Alaptörvény – Alapvetés - O) cikkében¹, illetve Szabadság és Felelősség – XXV. cikkében² írtak alapján. Rendhagyó, mert, bár kérelmemnek formálisan Ön a címzettje, azonban az – egy, a Bszi. 27. § (4)³ szerinti jogegységi eljárásban születendő határozatig – valamennyi magyarországi bírónak szól.

Ezért választottam a nyílt levél formát.

1. S rendhagyó azért is, mert a Vht. 9. §⁴ értelmében felhívott Pp 55. §⁵ alapján bejelentem, hogy a végrehajtás alá vont valamennyi adós pernyertessége érdekében

beavatkozom

valamennyi, devizában denominált lakossági hitel- és lízingszerződés alapján indított végrehajtási eljárásba.

Beavatkozásom oka, hogy vagyoni érdekem fűződik ezen végrehajtási eljárások haladéktalan megszüntetéséhez az alábbiak szerint:

Álláspontom szerint a magyar állam hatóságai hatáskörük túllépésével kárt okoznak a szóban forgó adósoknak. Az Alaptörvény – Szabadság és Felelősség – XXIV. cikk (2) bekezdése⁶ értelmében fizetendő kártérítés pedig olyan terhet ró az állami költségvetésre, hogy annak egyetlen lehetséges kezelési módja számomra, mint adófizető számára egyértelmű vagyoni érdeksérelemet jelent.

2.1. Mint az közismert, a deviza liberalizációt követően Magyarországon nagyszámú magánszemély vett fel svájci frankban vagy euróban denominált kölcsönöket, illetve kötött svájci frank, illetve euro alapú lízingszerződést. A magyar lakosságnak az elmúlt években exponenciálisan felgyorsuló elszegényedése és a 2008-at követő forint árfolyamromlás miatt

¹ Alaptörvény - Alapvetés - O) Cikk "Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni."

² Alaptörvény – Szabadság és Felelősség – XXV. Cikk: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.”

³ Bszi. 27. § (4) „Az OBH elnöke a Kúria elnökének jogegységi eljárás indítványozására tesz javaslatot, ha a feladatai ellátása során észleli, hogy a jogalkalmazás egysége érdekében ez szükséges.”

⁴ Vht. 9. § „Azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket ez a törvény külön nem szabályoz, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) és a végrehajtásáról szóló jogszabályok — a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel — megfelelően irányadók.”

⁵ Pp. 55. § „A beavatkozást írásban vagy a tárgyaláson szóval kell bejelenteni, s a beavatkozóknak meg kell jelölnie, hogy melyik fél pernyertességét kívánja előmozdítani, továbbá, hogy a fél pernyertességéhez milyen jogi érdeke fűződik. A bejelentést a felekkel közölni kell.”

⁶ Alaptörvény – Szabadság és Felelősség – XXIV. cikk (2) „Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.”

mára tömegessé vált a hiteltartozások, lízingdíjak fizetésének elmaradása. Emiatt a hitelezők az állami kényszer alkalmazásával hajtják be követeléseiket.

Ennek kapcsán azonban felmerül, hogy a követelések behajtásának ódiúmat hosszabb távon a társadalom egésze lesz kénytelen viselni, tekintettel arra, hogy az állami kényszer alkalmazása miatt a vagyonukból kiforgatott adósoknál kár keletkezik. Magyarország bíráinak történelmi felelőssége, hogy – kizárólag jogi szempontok alapján – kijelöljék a devizában denominált hitel- és lízingszerződésekkel kapcsolatos közhatalmi szerepvállalás határát, s gondoskodjanak a jog társadalmi feladatának érvényre juttatásáról.

Igen rövidre fogva a mondandómat, az alábbiak szerint értékelem a fenti hitel jogviszonyokat.

A Ptk. szerinti típus szerződések esetében a hitelnyújtó szolgáltatása a hitel nyújtásakor megállapodott forint összeg adós rendelkezésére bocsátását jelenti, akár hitelként, akár lízingelt dolog vételárának megfizetéséért. Adós pedig egyfelől a rendelkezésére bocsátott összeget köteles későbbi időpontokban visszafizetni, illetve másfelől – a hitelnyújtó szolgáltatásának ellenértékéért – kamat fizetésére köteles.

A visszerhes polgári jogviszonyra tekintettel a szolgáltatásnak és az ellenszolgáltatásnak a Ptk. 201. § (1) bekezdésében⁷ megfogalmazottak szerint egyenértékűnek kell lennie, s a pénztartozást a teljesítés helye szerinti pénznemben kell megfizetni a Ptk 231. § (1) bekezdésében⁸ írt diszpozitív szabály szerint.

Pénztartozásról lévén szó a Ptk 231. § (2) bekezdése⁹ lehetőséget ad arra, hogy a felek az értékállandóság kikötése érdekében a kirovó és a lerovó pénznemet egymástól elválasszák, és a kirovó pénznemben meghatározott törlesztő összeget a teljesítés helyén érvényes lerovó pénznemre a teljesítés idején hatályos árfolyam szerint átszámítva rendelkezzenek az ellenérték megfizetéséről.

Ez azonban azt jelenti, hogy a felek – amint a hazai hitelintézeti gyakorlat is mutatja – eltérnek a Ptk diszpozitív szabályaitól.

A fenti hitelviszonyok esetében a forintban számított egyenértékűség csak a hitel folyósításának pillanatában áll fenn. Ezt követően az adós által teljesítendő ellenszolgáltatás (a „törlesztő részlet”) mindkét szerződő féltől független, külső körülmények függvényében változik.

Igen lényeges, hogy sok esetben nemcsak a kirovó deviza árfolyama és referencia kamatának változása jelenti a független, külső körülményeket, de a hitelintézetek által megszerkesztett egyes szerződések szerint akár a jegybanki alapkamatnak, a bankközi hitelkamatoknak, a fogyasztói árindexnek vagy az állampapírok hozamának, sőt a hitelező forrás-költségének, vagy a lakossági hitelek kockázati tényezőinek hitelezőre nézve negatív változásai is ... befolyásolhatják a törlesztő részlet nagyságát.

Elvileg – az egyes törlesztő részletek összege akár az adós javára, akár az adós hátrányára eltérhet a szerződéskötés időpontjában megjelölt összegtől. Ez a magyarázata annak, hogy az

⁷ Ptk. 201. § (1) „A szerződéssel kikötött szolgáltatásért – ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik – ellenszolgáltatás jár.”

⁸ Ptk. 231. § (1) „Pénztartozást - ellenkező kikötés hiányában - a teljesítés helyén érvényben levő pénznemben kell megfizetni.”

⁹ Ptk. 231. § (2) „Más pénznemben vagy aranyban meghatározott tartozást a fizetés helyén és idején érvényben levő árfolyam (ár) alapulvételével kell átszámítani.”

J

adósok a szerződéskötéskor felvállalták ennek a szerencse-elemnek a szerződésbe való beépítését.

Ami ebből a kívülállók számára lényeges, az az, hogy a szerződő felek az ellenszolgáltatás mértékét egy fogadás-sorozat eredményétől tették függővé a szerződéskötés során, amely fogadás-sorozat a jobb sorsra érdemes adósokat a nyereséssel kecsegtette.

A hitelviszonyok közé tehát szerencsejáték-viszonyok vegyültek!

2.2. Tisztelettel előadom, hogy nem vagyok egyedül ezzel az álláspontommal.

Ehelyt hadd hivatkozzam a Magyar Nemzeti Bank korábbi elnökének, dr. Járai Zsigmond úrnak az Országgyűlés Alkotmányügyi, Igazságügyi és Ügyrendi Bizottsága „2002-2010 közötti lakossági deviza eladósodás okainak feltárását, valamint az esetleges kormányzati felelősséget vizsgáló albizottságának” 2011. november 3-i ülésén történő meghallgatása során tett előadására:

“Számos előadásban, ha megengedik, elmondom, igyekeztem felhívni a figyelmet, hogy aki svájcifrank-hitelszerződést ír alá, az tulajdonképpen két szerződést ír alá egy időben. Egyrészt egy hitelszerződést, másrészt pedig egy fogadást köt, egy hosszú lejáratú fogadást, hogy a svájci frank árfolyama a hiteltörlesztés időszakában és kamatfizetés időszakában mennyi lesz. Én a magam részéről elmondtam számtalanszor, a löversenyt tisztességesebb fogadásnak tartom, mint a devizaárfolyamra való spekulációt. És az volt a benyomásom, hogy a lakosság döntő része ezt a szerencsejáték vagy fogadás részét a hitelszerződésnek, nem igazán érezte, és arra számítottak, hogy a svájci frank árfolyama tartósan stabil maradhat. Egyébként abban az időben vezető bankárokkal való beszélgetés is ezt támasztotta nekem alá, hogy maguk a bankok is arra számítottak, hogy tartósan stabil maradhat a svájci frank árfolyama. Komoly bankárok bizonygatták nekem, hogy nem a nagyobb nyereség értelmében, hanem a lakosság alacsonyabb terhei érdekében alakították ki a svájcifrank hitelkonstrukciókat.”

(AIB-DEV-2011 2011. november 3-i ülés jegyzőkönyve, 7. oldal negyedik bekezdés)

Lásd:

<http://www.parlament.hu/biz39/bizjkb39/AIB/A412/1111031.pdf>

3. A Ptk 204. § (1) bekezdés a) pontja szerint: **„Bírósági úton nem lehet érvényesíteni a) a játékból vagy fogadásból eredő követeléseket, kivéve ha a játékot vagy fogadást állami engedély alapján bonyolítják le;”**

A fogadási engedélyek kiadására illetékes Szerencsejáték-felügyeletnél nincs nyoma a hitelintézetek fogadási engedélyének.

A természetes kötelmek (*obligatio naturalis*) esetében ezt a körülményt a Ptk 204. § (3) bekezdésére¹⁰ tekintettel az eljáró bíróságoknak hivatalból köteleességük figyelembe venni.

Erre tekintettel a bíróságnak

- az ilyen követelést érvényesítő keresetlevelet a Pp. 130. §-a (1) bekezdésének f) pontja¹¹ alapján idézés kibocsátása nélkül el kell utasítania;

¹⁰ Ptk. 204. § (3) „Azt, hogy a követelés bírósági úton nem érvényesíthető, hivatalból kell figyelembe venni.”

¹¹ Pp. 130. § (1) „A bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül [125. § (1) bek.] elutasítja, ha megállapítható, hogy

f) a felperes követelése időelőtti, vagy – az elévülés esetét ide nem értve – bírói úton nem érvényesíthető;”

- ha a bíróság már tárgyalást tartott, a pert a Pp. 157. §-ának a) pontjára¹² tekintettel meg kell szüntetnie még akkor is, ha az alperes a tartozását a perben esetleg elismerte;
- az ilyen követelés tárgyában kötött egyezség jóváhagyását a Pp. 148. §-ának (3) bekezdése¹³ alapján meg kell tagadni.
- folyamatban levő végrehajtás esetén pedig a Pp. 369. § a) pontja¹⁴ alapján indult végrehajtás megszüntetési perben van módja intézkedni.

A közjegyzőnek természetes kötelmek esetében

- ha a kérelem fizetési meghagyás kibocsátására irányul, azt hivatalból el kell utasítania (2009. L. törvény 24. § (1) bekezdés h) pontja)¹⁵ és
- a közjegyzői okirat végrehajtási záradékolásra pedig nincs lehetősége, mivel a közjegyzői okiratba foglalt követelés nem tartozik bírósági végrehajtási útra. (Vht. 23/C. § (5) bekezdése¹⁶).

4. Álláspontom szerint a hitelezők a szerződésben rögzített nyitóállapot szerinti hiteldíjon felül tehát – állami kényszer alkalmazásával – nem érvényesíthetik a fogadásból származó nyereségüket. Ilyen eljárásban az állam egyetlen szerve sem közreműködhet. Ha megteszi, akkor azért jogi felelősség terheli.

Értelemszerűen a *nemo plus iuris* elve alapján a fentiek irányadók az eredeti hitelezők által időközben engedményezett ilyen követelésekre is.

5. Rendhagyó beadványom végén tisztelettel hivatkozom arra, hogy Magyarország hatályos törvényei értelmében a jelen beadványban írt kérelem előterjesztésére az officialitás elve szerint számos állami szerv (mindenekelőtt az ügyekben eljáró bíróságok¹⁷, közjegyzők¹⁸, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete¹⁹, az ügyészség²⁰, az alapvető jogok biztosa²¹) lett

¹² Pp. 157. § „A bíróság a pert megszünteti:

a) ha a keresetlevelet már a 130. § (1) bekezdésének a)–h) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani;”

¹³ Pp. 148. § (3) „Ha az egyezség – ideértve a (2) bekezdésben meghatározott egyezséget is – megfelel a jogszabályoknak, a bíróság azt végzéssel jóváhagyja, ellenkező esetben pedig a jóváhagyást megtagadja, és az eljárást folytatja.”

¹⁴ Pp. 369. § „A végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha a) a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre;”

¹⁵ Fmhv. 24. § (1) „A közjegyző a kérelmet hivatalból végzéssel elutasítja, ha megállapítható, hogy h) a jogosult követelése idő előtti vagy – az elévülés esetét ide nem értve – bírói úton nem érvényesíthető;”

¹⁶ Vht. 23/C. § (5) „E § alapján akkor van helye végrehajtásnak, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés bírósági végrehajtási útra tartozik, és ha a követelés teljesítési határideje letelt.”

¹⁷ Ptk 204. § (3) bekezdése - lásd a ¹⁰ számú lábjegyzetet!

¹⁸ Kjt. 1. § (2) „A közjegyző a jogügyletekről és jogi jelentőségű tényekről közokiratot állít ki, okiratokat őriz meg, a felek megbízásából pénzt, értéktárgyat és értékpapírt vesz át a jogosult részére történő átadás végett, a feleket a hatáskörébe utalt eljárásokkal kapcsolatban – a felek esélyegyenlőségének biztosításával – kioktatással segíti jogaik gyakorlásában és kötelelességeik teljesítésében.”

¹⁹ Pszvt. 1. § (3) „A Felügyelet tevékenységének célja

c) az egyes pénzügyi szervezeteket, illetve a pénzügyi szervezetek egyes szektorait fenyegető, nemkívánatos üzleti és gazdasági kockázatok feltárása, a már kialakult egyedi vagy szektorális kockázatok csökkentése vagy megszüntetése, illetve az egyes pénzügyi szervezetek prudens működésének biztosítása érdekében megelőző intézkedések alkalmazása;”

²⁰ Alaptörvény - Az állam - 29. cikk (1) „A legfőbb ügyész és az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként az állam büntetőigényét érvényesíti. Az ügyészség üldözi a bűncselekményeket, fellép más jogsértő cselekményekkel és mulasztásokkal szemben, valamint elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését.”

²¹ az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 1. § (2) „Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít

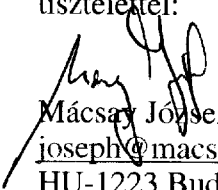
volna köteles – illetve azt számos, az állami költségvetésből támogatott társadalmi szervezetnek állt volna módjában megtenni.

Erre tekintettel a jelen kérelem kapcsán a magam részéről bármely illeték és költségfizetési igényt ezúton továbbhárítok a magyar állam fent írt szervezeteire, a részemre járó perköltséget ugyanakkor a Nemzeti Eszközkezelőre engedményezem.

Epilógus

A kilakoltatások miatt menekültté váló gyermekekre tekintettel szükségesnek tartom ehelyt rögzíteni, hogy a vagyonszerzésnek az a módja, amellyel az elmúlt időszakban, hazámban voltam kénytelen szembesülni semmilyen normának (*ius, fas, mos*) sem felel meg. Összeegyeztethetetlen Jézus tanításaival, ellentétes az erkölcsi normákkal, a fentiek szerint Magyarország törvényeibe ütközik, még a sátánizmus alapelveit is sérti...

Szíves, soron kívüli intézkedését megköszönve,
tisztelettel:

Mácsay József
joseph@macsay.hu

HU-1223 Budapest, Lépcsős utca 6.

c/c: **dr. Darák Péter** úr – a Kúria elnöke és
dr. Wellmann György úr – a Kúria Polgári Kollégiumának vezetője
E-mail: kuria@kuria.birosag.hu
dr. Polt Péter úr – legfőbb ügyész
E-mail: lu@mku.hu

A jelen kérelem az Interneten nyilvánosságra került: www.macsay.hu

a) a gyermekek jogainak,
d) a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok jogainak
a védelmére.”